

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, in the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

SENZACIJSKA RAZKRITJA DELAV- SKEGA VOHUNA.

ZDAJ JE JARNO, KAKO SE RUŠKA JAVNOST PROTI DE- LAVSKIM ORGANIZACIJAM.

Bankirji, menedžeri in drugi industrijski močniki so dali denar privatnim detektivskim agencijam.

New York, N. Y. (Fed. Press).

— Zda je jarno, kako se vpirajo konje proti delavskim strokovnim organizacijam in "rdečkarjem" v Chicagu in zakaj so bili aretiranci pridržani v zaporu, ne da bi bila proti njim dvignjena obtožnica. To je zdaj razkril Albert Bailin, kateremu so te informacije znane in ki pride sam kmalu pred vseno okrožno sodišče v tujkrajnem mestu. Bailin je obtožen, da je razpošiljal grozilna pisma javnim uradnikom Njagova izpoved, ki se pridene sodnim aktom, pravi, da so bila pisma pisana na ukaz ravnatelja agencije, ki ga je zaposlila.

Bailin izjavlja pod prisogo, da gonja v Chicagu ni bila prirejana po zvezni ali okrajnih uradnikih, ampak vprisornjena je bila od privatne detektivske agencije, ki je prejela denar od mesarških magnatov, bankirjev in drugih biznismenov v Chicagu.

Njegova izpoved pravi, da je bil John J. Mitchell, predsednik prve narodne banke v Chicagu, predsednik komiteja za preiskave "rdečkarjev." Ta komitej je bil ustanovljen, kar so, za mesarški baron Joseli da stvart časa in Rafael Mallone, vodilnega zvezne obrtne komiteja, ki je prišla sliha ropotne komiteja, da so odkriti več stislih močnikov. Bailin pravi, da so bliznami hoteli najti nekaj na teh ljudeh, da lahko diskreditirajo poročilo zvezne obrtne komiteja.

Ko je agencija, pri kateri je bil zaposlen Bailin, slišala o Mitchellovem komiteju, je takoj postavila sto vohunov in vohunk. Prejeli so instrukcije, da se pridružijo I. W. W.; če se niso bili člani te organizacije. Te vrste vohunom je bilo naročeno, da se oblačijo v stare delovne hlače, čevelje in da se naj ne brijejo. Vohunom v raznih komunističnih strankah je bilo dovoljeno, da se oblačijo nekoliko bolj, ali poleg so imeli instrukcije, da govore o samih nasilnostih. Ukazano jim je bilo, da s posebno vno hvaležno čednost "rdeče armade" in in da zagovarjajo odpravo ameriške armade. Vohuni, ki so imeli nalog, da vohunirajo v socialistični stranki, so imeli ukaz, da se oblačijo kot ardujni stan. Vohuni, katerim je bilo naročeno, da spionirajo v Ameriški delavski federaciji, je bilo zahtevano, da se morajo tako oblačiti, kot je pri stroki v navadi, kateri so bili dodeljeni kot vohuni.

Za vsakega takega vohuna je agencija prejela od komiteja deset dolarjev na dan, vohuni so pa prejimali po tri do štiri dolarje na dan. In ko je historija priklopala do vrhunce, pravi Bailin, je bilo najetih še dve sto vohunov in vohunk.

"Detektivski agentje seveda ne marajo poročil o plemih vsehleah, znanstvenih predavanjih in koncertih. Ravno tako ne marajo poročil, da so bili stavljeni predlogi, da se poravnajo računi za take prireditve ali da se aranžirajo pikniki. Vsa poročila morajo pokazati, da postoji zarota za strmojavljenje vlade. Če ne postoji zarota, morate napraviti zaroto, da obdržite svojo službo." Tako se čita izpoved.

Vohun, ki je zapopadel svojo nalogo, je vposlal poročilo, na podlagi kakršnih je pričela gonja v januarju v Chicagu. Bailin pripoveduje o razgovoru s ravnateljem njegove agencije 18.

MORGANOV BANKIRJI SO SELE DALI HARDINGU NO- TRESNE INFORMACIJE!

Augustine, Fla. — Novoizvoljeni predsednik Harding je 15. t. m. prejel natančne informacije glede razpravljanja o ameriških posojilih na mirovni konferenci v Parizu od Thomasa W. Lamonta, člana Morganove bančne tvrdke, ki je bil fiskalni ataše ameriške mirovne delegacije. Harding se mudi tukaj na počitnicah.

RUSIJA ODPUSTILA PERZIJ VSE DOLGOVE.

Rusko-perzijska pogodba daje nazaj tudi teritorij, ki so ga carji vzeli Persiji.

UDARNO ZA ANGOLJO.

Moskva, 15. febr. (brezlično čez Berlin). — Med zastopniki ruske sovjetske vlade in perzijskim poslancom Memekom, ki se še dlje časa mudi v Moskvi, je bila sklenjena pogodba, ki daje Perziji nazaj vse, kar so ji nekoli vzeli ruski carji. Perzijski zastopnik ima oblast, podpisati pogodbo v Moskvi.

Glavne točke rusko-perzijske pogodbe so:
Vse stare rusko-perzijske pogodbe so razveljavljene; razveljavljena je tudi angleško-ruska pogodba, ki je določala, da se Perzija razdeli v dve ceni za inkorporiranje po britskih in ruskih finančnih interesih.

Rusija se odpove vsemu teritoriju, ki so ga ruski carji vzeli Perziji.

Rusija preostavljeno lastnino vse Perzije, ki vključuje vse, kar je bilo v Perziji. Dolgovi so tako veliki, da samo letne obresti znašajo deset milijonov rubljev v letu.

Rusija razveljavi stare carske naredbe, da perzijska mornarica ne sme pluti v Kaspiškem morju.

Vse trgovske koncesije, ki jih je caristična Rusija izdala iz Perzije, so črtane.

Rusija plaša Perziji odškodnino za škodo, ki jo je storila rdeča armada zadnje spomlad, ko je okupirala Enzeli in Rašt na perzijskih tleh.

Lev Mihajlovič Karahan, pomolni ljudski komisar za zunanje stvari, ki je vodil pogajanja s perzijskim poslancom, je dejal sledenče s ozirom na rusko-perzijski položaj:

"Angleži so poskušali izvesti krizo vsakrat, kadar je Rusija naredila korak proti Perziji. Anglija se boji za izgubo svojih koncesij, s katerimi drži Perzijo za vrat in zato je hujšala in še danes čuva Perse proti sovjetski Rusiji. Anglija ne more videti prijateljstva med Rusijo in Perzijo. Fakt je, da rusko-perzijska pogodba, katero smo ravnokar sklenili, ne predstavlja samo popolnega sporazuma med obema ljudstvi, marveč je tudi brezprimerni vzgled nove diplomacije, ki, katero je zažela Rusija in ki temelji na odkritostnem vpoštevnanju interesov obeh strank. Rusija se odpove vsemu teritoriju, katerega so nekdanji ruski carji vzeli Perziji; to pomeni, da dobe Perzi gotova mesta, okrožja in otoke v Kaspiškem morju. Meja se izravna. Zanimivo je tudi to, da Rusija odpusti Perziji vse dolgeve. Caristična vlada je posojela denar Perziji s namenom, da jo obdrži v svojih krepiljih. Ruska posojila so tako velika, da samo letne obresti nam bi lahko nosile deset milijonov zlatih rubljev. Ruski carji so pobirali perzijsko carino kot poročilo za obrestna plačila. Zda ne bo tega več. Rusija se odreče posojilom, obrestim in perzijski carini."

VERMI.

Chicago in okolica: V petek jarno in mizilo. Severozapadni vetrovi.

MIJONI DOLARJEV V BOJU PROTI STRAJKARJEM.

NA DELAVSKI STRANI STA LE SOLIDARNOST IN SIMPA- TIJE OBOJIN.

Cestnoželezniški uslužbenci se ne dajo provocirati.

Albany, N. Y. — "Trideset milijonov dolarjev je bilo nakromedenih po United Traction kompaniji, da vodi vojno proti strajkajočim cestnoželezniškim uslužbencom." pravi Joseph Dragoon, predsednik lokalne organizacije cestnoželezniških uslužbencev v Albanyju.

"Zahvaljujem se tudi javnosti," je nadaljeval Dragoon, "zaredi njene potrpežljivosti in izražene simpatije do naših ljudi. Kompanija ni mislila, ko je odredila pet in dvajset-odstotno znižanje mezd, da bo javna simpatija z nami."

Dragoon je poudarjal, dastravno so uslužbenci zastavljali že pred dvema tednoma, ni bil se uhlje aretirani zaradi nasilnega dujanja ali protipostavnega strajkaja. Izjavil je, da on in vsi drugi odborniki so proti vsakemu nasilnemu dejanju. Dravna politika je prepovedila več popolnoma postavnih demonstracij proti imortiranju krumirjev in stavko-kazev v Albany po cestnoželezniški družbi. Dravna politika je pognala svoje konje med ljudstvo na ulici in strankah hodnikov.

Dodaj ni mogla cestnoželezniška družba kljub vsemu prisodavnanju vzdržati obrata cestnoželezniških voz. Način vihar, ki je raznesel New York pred nekaj dnevi, je pokril tise s snegom in le dom. Krumirji, ki so vodili snežne pluge, so očistili komaj eno miljo proge.

Očitno se pa družbe poslužje v velobizniškem časopisju, da nabujata javnost proti strajkarjem z lažljivimi poročili o bojih med strajkarji in krumirji.

Jarno je, da kdor ima trideset milijonov pripravljeno, da napove vojno svojim delavcem. Ina toliko denarja, da lahko najame vsakovrstne hujškovne in provokaterje v velikomestnih ljudskih nizih. Taki hujšakši imajo nalogo provocirati rabuke in izgrede, da lahko velobizniško časopisje poroča o nasilnosti stavkarjev. Ali tu so se cestnoželezniški močniki enkrat arezirali, kajti po izjavi predsednika lokalne organizacije cestnoželezniških uslužbencev, ni bil aretiran še noben strajkarjev. To dejstvo je pa najjasnejši dokaz, kje je iskati nemirne in kdo jih najema.

UČENI ŽUPNIK SE MOTI.

Chicago, Ill. — Dr. A. J. McCartney je v svoji pridigi kritiziral zanimanje za egiptovski kult. Dejal je, da je egiptovski kult krvočen in lasen in da so po svetu zdaj širi glorificiranje "poznanstva".

Delavci nimajo časa za proslavljanje egiptovskega kulta, toraj so njegove besede veljale bogatinom, ki se tako dolgočasijo v brezdelju, da sami ne vedo, kaj bi počeli, da jim mine čas. Bogatini pa niso šele zdaj pričeli proslavljati egiptovški kult, ampak praktično je večina bogatinov od nekdanj živila po "poznanstvih" principih. Toraj gospod župnik se zelo moti, če misli, da je to nov pojav.

IZOUBLJENA LETALCA IŠČE- JO V POŠČAVI.

San Antonio, Tex. — Okoli štiri-ridet letalcev je preletelo okrožje pet sto milj, ki so iskali izgubljenega letalca Alexander Pearsona Jr. Letalec pravi, da je v tem okrožju najlažji teren, ki so ga videli doslej. Iskavci ni doslej prineslo še nobenega uspeha.

AMERIKANIZACIJA V WIS- CONSINU.

Madison, Wis. — (Federated Press). — V državni zakonodaji je predloga, ki določa prišilni pouk angleščine za vse industrijske delavce v državi Wisconsin. Delavci, ki ne znajo čitati ne pisati angleško, bodo morali obiskovati šolo toliko ur na teden kolikor predpisuje zakon za strokovne šole. Pouk se bo vršil med delovnimi urami in delodajalec mora plačati mezdo za čas pouka. Ameriška delavska federacija podpira to predlogo.

"NA IRSKEM BO KMALU MIR" - LLOYD GEORGE.

Ministrski predsednik je dejal, v zvezi, da je treba "samo se potresti" in čakati.

POŽAR V CORKU OSTANE MISTERIJ.

London, 16. febr. — Debata v parlamentu o položaju na Irskem je pričela včeraj popoldne. Čim je bila odprta prva seja, so delavski voditelji J. H. Thomas, John R. Clynes in Adamson ter bivši premier Asquith zahtevali pojasnila glede raznih dogodkov na Irskem. Thomas je zahteval podrobnosti glede streljanja na Irski šeleznikarje v Mallowu; drugi pa glede požara v Corku itd.

Lloyd George je odgovoril, da se je položaj na Irskem "zelo izboljšal". Bojstiranje je popolnoma prenehalo, sinajnovake sodišče so legitimni, politika dolva nazaj svoje avtoriteto in sodiški kroni se spet vpoštevajo. "Red se polagoma vrne," dejal je rekel: "Samo malo potrpljenja je še treba, pa bo mir s Irskem."

Glede afere v Mallowu je dejal George, da vlada se ne bo dala pesiti od šeleznikarjev s grožnjo generalne stavke; ako vedo šeleznikarji kaj več ku vlada, naj priučejo dokaze in pomagajo vladi. Kar so tiše požara v Corku, je George rekel, da poročilo generala Stricklanda o uradni prelaski te afere ne bo objavljeno. Priznal pa je, da so voljski politisti odgovorni za požar; ona kompanija črnorjavcev je bila raspuščena radi polaganja in ropanja.

John R. Clynes je zahteval več jasnosti s okrom na prestolni govor, ki je kralj govoril o Indiji, Mesopotamiji, Egiptu, turški mirovni pogodbi, londonski konferenci in industrijski krizi na Angielskem, toda ministrski predsednik se je omejil v svojem odgovoru večidel na Irsko.

SAM SE JE OPERIRAL NA SLEPIČU.

Kans, Pa. — 60-letni dr. Evan O'Neill Kane, izkušen operater, se je sam operiral v prsih pri treh drugih zdravnikov. Pri operaciji so rabili lokalno otrpljenje. Podložili so ga s blazinami tako, da je najbolje videl svoja lastna dela.

Nekaj ur po operaciji je Kane rekel, da je zaradi tega izvršil operacijo, da se prepriča, kako učinkuje pri operaciji lokalno otrpljenje. Po njegovem mnenju je bolje kot popolno omamljenje bolnika.

"LABOR DAY" NA I. NAJA.

Detroit, Mich. — (Federated Press). — Strokovne unije, spadalajo k Detroitški delavski federaciji, zdaj glasujejo o predlogu, da se Labor Day praznuje namesto prvi ponedeljek v septembru na prvega maja.

LETALCA POWERSBOILA.

Pennacola, Fla. — Mornariški letalec M. Phelps in W. P. Conway sta zadela s letalom v brzajni drog, ko sta se spuščala na tla. Letalo se je vrglo in Phelps je zgorel, Conway je pa zadobil sebi težke poškodbe.

STAVBINSKI POD- JETNIKI DOBE ODGO- VOR OD DELAVCEV.

TO SO RELELI IN EGODILA SE BO NJIH VOLJA.

Če bo odgovor sanje nesprjeten, naj te prišilajo svoji jezikavosti.

Cleveland, O. — Takašnji stavbinski podjetniki so ravno tako govorili o znižanju mezd kot podjetniki v drugih krajih. Velebitniško časopisje je pelo pomnilen, da čim padajo, stavbinski podjetniki so pa spremljali to časopisje s kitleami, da bi se delavske mezdje z advajni znižale, če bi ne bilo teh prestantnih delavskih voditeljev, ki hujakajo delavce, naj ukar ne privolijo v znižanje mezd.

Odbornikom strokovnih društev stavbinskih delavcev je končno prišlo presedati to obrekovanje in prikazevanje položaja v napačni huj in odločili so, da prupste delavcem popolno avobodo, da se izrečejo, ako so za znižanje mezd.

V ta namen so vrši splošno glasovanje pri članstvu vseh strokovnih organizacij stavbinskih delavcev.

Podjetniki bodo prejeli odgovor direktno od delavcev. To so teleti in sančja se bo njih volja. Voditelji strokovne organiziranih delavcev so se torej umaknili, tako da ne bodo mogli podjetniki zopet govoriti, da je post delavskih avtoritetov kriva, če delavei mezdje privolijo v znižanje mezd.

Podjetniki bodo najbrž raspuščali na čimveje odprav, havi, da bi ne bili prav ali razstani na vseh se se zdeli, kakšno bo odgovor stavbinskih delavcev, če bi se morali sami preživljati s tako masodo, kat je prejemajo delavei. Ljudje, ki sede na denarju in ki imajo po več tisoč dolarjev čistega dohodka po odbitku vseh svojih stroškov za raskošno življenje, ne morejo razumeti, da delavce ne more inhažati s sedajo mezdjo v tej druginji.

Jezikavost stavbinskih podjetnikov je povzročila, da dobe odgovor direktno od delavcev. Ali bo ta jezikavost utihnila, če delavei odgajajo druge, kot si dognitljaje podjetniki? Ah, kajveda. Ravno tako bodo trobili tjevidand, da post delavskih voditeljev huj bolavce, da početo delati za znižano mezdjo, kot so se bendali doslej.

BOJ ZA SVILJENJE V SEVER- NIH DIVIZIJAH.

The Pass, Manitoba. — Z Barrenove zemlje, oddaljene najmanj sto milj od prve trgovske postaje, je došla vest o tragični smrti lovca A. O. Rineharta iz Dulutha, Minn.

Njegova trupla sta našla lani v oktobru dva lovca in njegov dnevnik pripoveduje, kako se je bojeval proti smrti. Zadnji zaiski so zaneseni v dnevnik z dne 9. aprila 1920.

Rinehart je odpotoval iz The Passa v avgustu, da lovi divjačino na Barrenovi zemlji. Prve tri mesece je njegovo življenje potekalo mirno in brez neugode. Njegov prvi zapladi v dnevniku so bili napravljeni v novembru 1919.

Štiri mesece kasneje, to je v marcu 1920, se je pa nahajal že v žalostnem položaju, pripoveduje njegov dnevnik. Bil je bolan in ležati je moral v postelji. Postavil si je vse blizo postelje, tako da je lahko vse dosegel. Končno je tako odšel, da ni mogel se toliko iz postelje, da naloži drva na ognji. Poila mu je voda in končno je počasi nastopila smrt.

Pokvaril je mehanizem svojih samokrev in puške, da ni izvršil samomora, kajti do zadnjega je imel upanje, da ga najde kateri drug lovec. V tedi so našli tudi pisano, ki ga je pisal lovec svojemu sorodniku Waldo Rinehartu v Shawann, Wis.

STOPROCENTNIKI SO NASLI "BOLŠEVIKE" TUDI MED DUHOVNIMI.

New York, N. Y. — Everett P. Wheeler, predsednik odbora National Civic Federation, je poročal v tork na odborovi seji, da je med duhovniki v Ameriki mnogo radikaleev, ki se po svojem mišljenju in govorjenju ne ne ločijo od boljševikov. Protestantovske cerkve so najbolj "okužene" s takimi duhovni in dobe so tudi v katoliški cerkvi.

REVOLUCIONARNO GIBANJE V INDIJI.

Britski oblastniki priznavajo, da se bliža katastrofa.

23 UBITIH NA IRSKEM.

London, 16. febr. — Novo srečanje revolucionarne burje v Veliki Britaniji je Indija. Vlni krogi priznavajo, da se bliža v Indiji katastrofa, ki bo daleč nadkrillila indijsko revolucijo pred šestdesetimi leti.

Uradniki v Whitehallu odprto pravijo, da bo Iraka s svojim vsim konfliktno kmalu porinjena v ozadje valod velika fabrika v Indiji. Zahteva Indijcev za samovlado je končno dobila agresivno obliko in v oddelku za Indijo kolonijalnega ministrstva priznava, da bo moral novi visoraj Beading pokasati najvišje zmocnosti državništva, ako bo hotel odvrti revolucijo in lagube Indije.

Gandi in drugi voditelji indijskih revolucionarjev so zabudili v podjarmljenem ljudstvu navest namakanje se dajo za neodvisnost. Agitatorji operirajo v vseh kethl krajih in sporadični isagrell ter boji se vse se več ko loto dni. Britski oblastniki se po pravici boje, da se iz sedanjih nemirov ločini splošna revolucija v vsaj Indiji.

London, 16. febr. — Uradno poročilo angleškega vojaškega poveljnika v Corku se glasi, da je bilo v koršnem okraju včeraj več vrolih bitk med Angliši in Irci. Šestnajst oseb je bilo ubitih, mnogo ranjenih in šest republikanov je bilo ujetih. Pri napadu na vlak, ki je vozil vojake iz Corka v Bantry, so bili trije Irci ubiti. V spopadu med civilisti in vojniki v Mourne Abbey je bilo ubitih sedem Ircov, pet ranjenih in pet aretiranih.

Dublin, 16. febr. — Bivši irski vojak Carroll je bil tukaj najden ustreljen s zavesanimi ožmi. Na mrtvici je bil listek z napisom "špon".

Podrobnosti o begu na smrt obsojenega republikana Teelings, ki je v ponedeljek ponoči izginil iz ječe v Killmainhamu, so zdaj znane. Skupina irskih republikanov, probočenih v uniforme britskih vojakov, so je pripeljala pred ječo v vojaškem avtomobilu. Straža je dobila listine, ki so velele, da se trije jetniki premostijo v drugo ječo. Poveljujoči častnik jetniške straže je brez obotavljanja izročil jetnike Ircem, ki so jih vzeli mešne na avtomobil in izginili s njimi. Pozneje je bila vsa straža aretirana.

SENAT JE USTAVIL POROČILA TUJEREMSKIM DRŽAVAM.

Washington, D. C. — Senatul justični odsek je sordlasno sprejel rezolucijo, ki nalaga zakladničnemu tajniku Houstonu, da ne posodi denarja tujeremskim državam, dokler niso predložene informacije o porokanjih za posojila, tako da ima senat čas podvzeti skeljo.

Ta rezolucija je bila sprejeta, ker je zakladniški tajnik zadnje soboto izjavil, da ga vrže čast, da se nadalje posodi denar tujeremskim vladam, kjer postoje definitivni dogovori. Odsek je zahteval, da zakladniški tajnik predloži dokaze o tem. Houston je obljubil, da pride prihodnji dan, ko se snide odsek.

Novice iz Jugoslavije.

INTERPELACIJA SODEUGA
STANA KRISTANA OLEDE
KOMUNISTOV.

Belgrad, 25. January. — Poslanec Ešbin Kristan interpelira ministrskega predsednika radi naredbi proti komunistom. Po njegovem mnenju te navedbe ne tangirajo samo komunistov, ampak sploh vse politično svobodo. Poslanec vpraša, ali hoče vlada razveljaviti te navedbe. Mesto ministrskega predsednika, ki je zbolel, odgovori minister za notranje zadeve Drasković. Ta izjavi, da se je vlada že preselila od svojega nastopa dalje bavila s navedbami dr. Veselja, in da je sklenila, da teh samo ne bo razveljavila, ampak še dalje izvajala s vse doslednostjo. — Minister je odgovoril, da za odgovor na tako važno vprašanje sedaj ni prvi čas, in je prošil poslanca, naj zahteva pojasnil na dan, ki je določen za interpelacije.

Proglas proti komunistom je bil izdan še pred tedni. Tudi parlament obzoruje že nekaj tednov. Toda vkljub temu se ni nikoli do danes še niti ena meščanska stranka, ki bi bila protestirala na merodajnem mestu proti omejitvi najprimitivnejših državljanov svobode, čeprav jih je vse polno v opoziciji. Da se demokrati ali radikalci ne bodo ogrevali za politične svobode, to je umerno — toda kje so ostale opozicijske stranke?

V opoziciji se nahajajo slovenski klerikali.

V opoziciji se nahaja Narodni Klub.

V opoziciji se nahajajo Radičevići.

V opoziciji se nahajajo komunisti, za katere se v prvi vrsti gre.

Konstatiramo, da se do danes niti komunisti sami niso zavzeli za svoje interese, da o drugih

strankah niti ne govorimo. Jedini, ki je povzdignil svoj glas za pregonjanje in zatiranje, je bil socialdemokrat Ešbin Kristan! Kdor hoče videti, naj izprejeda in vidi.

Občinske volitve v Sloveniji. — "Jutranji list" poroča iz Beograda, da se v ministarstvu za notranje zadeve delajo priprave za razpis občinskih volitev v Sloveniji, ki se bodo vršile na podlagi volilnih listov za konstituente.

List v šidovskem jeziku. — V Novem Sadu je izšla prva številka šidovskega lista, ki je pisana v šidovskem jeziku. — Kaj smo? Jugoslavljan ali Judoslavjan?

Umor v Posavju. Na Vrhnini so našli pred kratkim truplo nekoga hrvaškega seljaka, kateremu so zločinci ukradli voz, vprego in denar. Aretirali so nekoga Špillerja iz Dobove, ki je osumljen, da je izvršil omenjeni zločin.

Nadučitelj ustreljen. Dne 20. jan. zjutraj ob pol 9. uri je po sestanku sin Jože Petan iz Stremelj, po domače Godler, na lovu, slučajno nemečno ustrelil svojega nadučitelja Dragotina Rumpert. Strel ga je zadel smrtonosno.

Ruski list v Dalmaciji. Wranglovec so začeli izdajati v Dubrovniku svoj ruski tednik "Ruski Listok".

Komski v Dalmaciji. V Sinju v Dalmaciji bodo naselili 900 Wranglovih kozakov.

Nov prometovnik. Pred par dnevi so odkrili v bližini Sinja v Dalmaciji bogat prometovnik. Eksploatacije bo prevzela država.

Novo volitve v jeseni? Parlamentarni krogi sadijo, da se bo ustanovni odbor bavil z ustanovitvijo novih volitev marca. Razprava o ustavi bi trajala v zbornici 4 mesece. Zatem bi prišlo na vrsto volilni red, tako, da bi se jeseni vršile volitve za redni parlament. — Sedaj razume-

mo, zakaj se vse meščanske stranke tako pulijo za mesto finančnega ministra!

Boj za prislogo. V parlamentarnih krogi govore, da bodo komunisti brzkone prisegli, kar sklepajo iz razpoloženja, ki je vladalo na njihovem poslednjem sestanku. Ravnotako bo tudi večina Jugoslovanskega kluba prislegla. Iz krogov Narodnega kluba se doznava, da Narodni klub za sedaj še ne bo prislegel, ker je večina članov, odšla iz Beograda, ne da bi vedela, kdaj bo končal odbor za izpodbijanje poslovnika svoje delo. Treba je počakati na njihov povratek, da se na skupnem posvetovanju sprejme končni sklep glede tega vprašanja. Ne ve se tudi, kakšno stališče bo zavzel Stojan Protić. V parlamentarnih krogi sadijo, da bo jutrišnji dan prinesel odločitev v vprašanju prislege. V vrstah muslimanskega kluba vlada nezadovoljstvo, ker odbor za izpodbijanje poslovnika ni sprejel njihovega predloga, naj se izpremeni besedilo prislege. — Končna odločitev glede prislege v konstituenti še ni padla.

Pred novimi občinskimi volitvami na Hrvaškem in v Sloveniji. Zagrebški "Socijalista" poroča, da je po poročilih pričakovati v hrvaški in slovenski najkrajšem času volitve v mestne in občinske svete. Te volitve so toliko bolj potrebne, ko upravljajo celo vrsto občin komunisti, ki občinski sveti niso hoteli položiti prislege, ki je predpisana v volilnem zakonu.

Strahni umor v triletnem obdobju. Dne 15. jan. je 23 letni žnje Zupan p. d. Puštenjakov ubil Jero Fajfer p. d. Kovačev. Strahni predmetom je bil udaril na glavi in ji prečel vrat. Nato je skril mrtvo truplo v kleti, ga pokril z deškami, alamo in jabolki. Ker od 18. t. m. dalje ni bilo o Kovačevi nobenega sleda, je po dolgem iskanju našel orožnik zakopano v kleti. Obliati in

porodniki so prejeli pismo, v katerih je bilo rečeno: Vse moje premoženje naj dobi Puštenjakov Jože, katerega je bil boter moj mož, katerega sem jaz zastupila in zato pbežala. Vsa ta pisma je pisal seveda morilec. Morilec so aretirali in izročili v zapore v Kranj, žrtve pa pokopali 21. jan. na Brezjah.

Smrt na kosa. Predsednik 18. t. m. je umrla v Velikem delu na Krasu Antonija Rebuta, vdova po Augustu, v 33 letu starosti. Pokojnica zapušta 1 otroka.

Nekaj pojasnil glede
dohodninskega davka
za leto 1920.

Washington, D. C. — Davčni zakon predpisuje, da mora vsak davkoplačevalec naznaniti na davčni urad vse uslužbenec ali delavec, katerim je plačal preteklo leto tisoč dolarjev ali več. V tem poročilu mora natančno navesti vse vrste, katere je izplačal kot odškodnino za storjeno delo brez oziroma ali je plačal v gotovini ali pa drugih vrednostih, ali pa mu stalno plačal. Ako delodajalec da svojim delavcem ali uslužbencem stanovanja, hrano in obleko, mora zato navesti primerno vrsto in višino povprečni cen, kakršna je na trgu ali sploh navadna za določeno stvar. V tem poročilu mora vsak delodajalec navesti popoldni naslov uslužbenca ali delavca, ali je poročen ali oženjen ako mora skrbeti za družino ali se kakor drugo osebo, ki je odvisna od njegovega zaslužka. Ako delodajalec ne ve natančno sedanjega naslova delavca ali uslužbenca, mora navesti zadnji naslov, katerega ve. Ako ima kakva trdnjava, podružnica mora izdati popolno tako poročilo tudi za svoje podružnice.

Službeni delodajalec mora predložiti davčnemu uradu posebno poročilo od vsakega posameznega uslužbenca, katerega plača vsaj tisoč dolarjev ali več. Za ta slučaj mora izpolniti listino št. 1098 in celotno poročilo vseh uslužbencev ali delavcev pa na listino št. 1906.

Hlani najemniki, ki plačajo hišne najemnine v znesku tisoč dolarjev ali več hišnemu gospodarju, samemu morajo izpolniti to zahtevno predpisano listino in jih predložiti davčnemu uradu. Ako pa hlani najemniki plačajo hišno najemnino posredniku ali drugemu gospodarju, mora ta posrednik izdati poročilo in izkazati koliko hišne najemnine je prejel za vsakega posameznega hišnega gospodarja, ako hlani najemnika znaša tisoč dolarjev ali več.

Naročniki
Pozor!

Znamenje (Januarja 31-21) pomeni, da vam naročnik na potezu na ta dan. Pomembno je pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstopiti, kar ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen vlad napadnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Nali zastopniki se val društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.50 in za celo leto \$3.00.

Za mesto Chicago je za leto \$4.50, pol leta \$2.25.

Za Evrope stane za pol leta \$4.00, za celo leto pa \$8.00. Tednik stane za Evrope \$1.70.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA",
2857 S. Lawrence Ave.,
Chicago, Ill.

KJE SE NAHAJA

rojak John Malovec po domače John Krajnik doma iz Šapljana, šunpila Jeliane na Primorskem. Njegovo zadnje pismo sem prejel pred dvema leti iz Clarkburga, W. Va. box 649. Jas plačujem za njega tukaj društveni assessment vsa ta čas, toda sedaj sem naveličal in bom nehal plačevati zanj, torej naj si vse posledice sam sebi pripiše. Prodim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi to naznači, ali ga naj opozori k temu, da se bo oglasil, za kar bom zelo hvalehen. Oglasi naj se na naslov: Tony Marinac, P. O. Box 77, El Moro, Colo.

POTREBUJEMO
IZUCENE SLAMNIKARICE
ZA DELO PRI ZENSKIH KLOBUKIH. PRIDITE NA DELO TAKOJ.

MIDLAND HAT
COMPANY
1407 W. JAKSON BLVD.
CHICAGO.

ŠENITVENA POMOŠBA!

Želim se semantiti s Slovenci v starosti od 25 do 34 let v svrhu šenitve, sprejema se tudi vdova s enim otrokom. Jas sem star 33 let, vdovec in imam dva otroka stara od 5 in 7 let. Imam tudi svoje posastvo. Vse se izva pisмено. Ako katero vesel, naj se izjavi na naslov "Ženini vdovec", 2857 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

Slovene Immigrant Bank,
486 W. 28th Street,
New York City.

Dragi prijatelji: — Prejel sem obvestilo od svojega očeta, ki mi s svojim lastnoradnim podpisom potrjuje, da je prejel breg odbitka kakih stroškov Dja. 3.125. Moj oče se vam zahvaljuje za vašo točno pošto in hitro poslovanje, jaz pa priporočam Slavonic Immigrant Banko vsem svojim rojakom. Kdor ne verjame, naj se pisмено obrne na moj spodaj označeni naslov in radičli mu bodem svojo priporočilo.

A spoštovanjem
Peter S. Yulish,
P. O.
(Febr. 17) Leewood, Mont.

DELO! DELO! DELO!
Charles Iron Company, Newbury, Mich.

POTREBUJE MOŽ ZA SEKANJE DRV.

Plača po \$2.00 od sezina (klafre). Stalne delo, dobra doma, vse v razvini, dobre koče vse to samo nove. Prednost imajo moške s družinami. Koče so nalašč vrejene za družine in jih damo pristo in tudi kurtivo. Do sedaj je naročilo 36 koč za družine. Za vse nadaljnja pojasnila, se obrnite pisмено na valična rojaka na naslov: John Kraso, P. O. Box 20, Limestone, Mich.

F. ARNIK
CALABRIA

odplače dne 2. marca
v DUBROVNIK in TRST

Cena tretjem razredu je
Dubrovnik ... \$125.00
Trst ... \$115.00
in \$5.00 vojnega davka.

V vsakem mestu je zastopnik te družbe. Oplatio se pri njem.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ
pomaga bolnim.

Zdravniki in lekarnarji priporočajo ta krvni čaj za zdravljenje ledvice, jeter, obliki in krvi čiste. Vsemlje ga vselej toplo pijejo pred leteto v posteljo, da se obvarujeta pred influenco in piščalce. Bolgarski krvni čaj se prodaja v lekarnah, ali se pošlje po pošti velikim navtičarjem za \$1.25 ali \$ navtičar za \$2.15 ali \$ navtičar za \$3.25. Naslov je: H. H. Von Schlick, President, Marvel Products Company, 3 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

DENE ZA DENARNE POŠILJATVE

Zaradi pogostega menjavanja kurza je nemogoče postaviti stalnih cen za denarne pošiljate. Poleg tega je zaradi oddaljenosti med nami in "Prosveto" nemogoče imeti v listu cene za isti dan kakor inde list. Zato bomo navedli cene za dan nazaj.

V Jugoslavijo pošljemo za:
\$ 2.00 K 250
5.00 K 625
10.00 K 1,250
20.00 K 2,500
50 K 6,400
75 K 10,000
380 K 50,000
758 K 100,000

Za slučaj, da hoče kdo poslati denar v dinarjih, naj računa 4 krome za en dinar.

V Italijo pošljemo za:
\$ 5.00 120 lir
10.00 245 lir
20.00 500 lir
39.00 1,000 lir
195.00 5,000 lir
388.00 10,000 lir

Denar naj se pošlje po poštini money-orderih ali po bančnih drahtih ali Express čekih ali v registriranih pismih na:

KARL JANK & CUSACK,
70-9th Ave., New York City

POZOR! POZOR!

8 tem opozarjam dotično osebo iz države Wisconsin, ki mi je pisala pismo datirano dne 7 febr. t. l. in je porabila dati svoj polni naslov, da mi pošlje svoj natančen in pravičen naslov če ne, se moremo pisмено dogovoriti kakor tudi osebo ne. Ker me upravlja, če sem Slovenec ali Hrvat, izjavljam, da sem pravi Slovenec. Pozdravi! Vinscoe Jelerčić, P. O. Box 65, Wilard, Wis.

FRENCH LINE
FRANCOSKA ORTA
"COMPAGNIE GENERALE
TRANSATLANTIQUE"

iz New Yorka v Hamburg, Madagaskar. Oplaje v torek Marca 15.

Kabin in tretji razred na razpolago.

Za pismo letaka in druge oglase se pri konzulatu poslovanju.

PRISELJEVANJE V AMERIKO
VTEGNE BITI
PREPOVEDANO

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspešnosti ali zakaslosti preženj povrnem denar.

MATIJA SKENDER

Javni notar za Ameriko in stari kraj.

6227 Bellor St. Pittsburgh, Pa.

POŠILJANJE DENARJA V KRONAH IN DINARIH

v vse kraje Jugoslavije potom pošte in telegrafno po najnižji ceni.

IZPLAČUJE SE V GO-TOVEM DENARJU

v val Jugoslaviji točno in s polnim jamstvom. Mesta v katerih se lahko osebno prejme denar so Zagreb, Osijek, Vršac, Šabac, Dubrovnik in Brod. Za vsako pošiljatev vrsta \$100.00 plača se \$3.00. Najnižja cena je \$1.00.

Prodajamo parobrodne listke za vse črte po vatanovni ceni.

Prejemamo denar na vloge in plačamo po 4% obresti.

Dajemo nasvete in pojasnila vseh ozirih Jugoslovanom brezplačno.

EMIL KISS, bankir,
132 Second Ave.,
New York, N. Y.

SAMA.

Fovest. — Spisal V. S. Finigar.

(Nadaljevanje.)

"Ordo!" je še zamrmrala in mu s postjo poklajala v roko.

"Pojdiva, Minka, je prosila Alena, ki se je trenila po vaem telesu. "Mene je groza tega razbojnika!"

Minka je tolažila Struško, ki je kipele jeze, in jo povabila na Miklavžev večer.

Nato sta učiteljici naglo odšli.

Daleč pred seboj sta videli Joka, ki se je gnil po cesti z dolgimi koraki.

XVI.

Ko je Alena prišla domov, je videla, da sta bila preko dvorišča pismonoša in Jok. Pismonoša je bil bled in potrt; čepico je nosel v roki in segal z desnico razburjen v dive lase. Ob njem je stopal Jok, mahal divje z rokami, drvil kvilsku tri prste, žugal in šepetaje sikal na uho spremljevalcu. Ob lesi, ki vodi na dvorišče, sta obstala. Jok je govoril bolj z rokami in obrazom, kakor z besedo. Ko sta se ločila, je pismonoša zamahnil s roko in naglo odšel. Jok pa stal in držal klobuk za okrajce, kakor bi ga hotel vreti ob tla. Nato se je okrenil proti Smrekarjevemu domu. Alena se je uneknila od okna, ko se je mešetar oxi na hriso.

Smrekar se je prišamejal k večerji. Smeč je bil nekaj groznega, tako se je zdelo Aleni. Ko je obelal klobuk, je še pripovedoval:

"Haha-ha! Če to ni smečno! Kaj si izmislil Taljan! Neko pismo išče, na pošti ga išče, pismonoša so pestili. Erna je razgadena, da kar skovika, celo mene je vprašal, če bi kaj stutil! Ti kanaltja taljanska! Pomislite! Zaradi navadnega pisma tak hrup! Ko bi jaz hotel zaradi pisma, ki so se meni izgubila, tako rogoviliti, bi morala nastati cela vojska, prava vojska!"

Nato je sedel k mizi in si zadovoljno podrgnil roko ob roko.

"Ta jeza Taljanova me veseli, tako veseli, kakor bi zadel terno! Ivrstno! Ni res, Alena!"

Alena se je sklanjala nad krožnik in jedla posili. V ušesih ji je bučal ta strašni grohot, kakor pekleniški grom. Na Smrekarjevo vprašanje ni odgovorila. Plaho je dvignila oči v Smrekarja, ki je moral zagledati v njih strah in vrnjo. Ne izdaj me! ne viedi me v blato! In začno ji je na čelu ležal temen oblak gostih črtic, ki mu je očital: Slepaci!

Smrekar se pa ni zmenil ne za očitanje in ne za prošnjo. Kakor bi ga nihče ne poslušal, je govoril sam s seboj in se smejal ter ponavljal: "Ivrstno! Ivrstno!"

Alena ni čakala konca večerje in ni spremljala Viktorja v spalnico. H gospe se je sklonila id ji tihlo pošepetala na uho, potem pa odšla v svojo sobo.

Tamkaj se je zgrudila na stol, sklenila pred seboj na mizi roke: naslonila nanje glavo in ga-

čela jokati. Glede so jo nekoliko umirile. Trudna je dvignila glavo in se odzela po spbi. Po vseh kotih je šel njen pogled. Skoro nezavestno je iskalo njeno oko nekoga, da bi v tem hipu sedel k njej, ji položil roko na glavo ter jo vprašal: Zakaj solza Alenica! Na vrata se je obris in uho je prišumilo. Če se na bližjo dražajoči koraki odzvoji, kakor jih je sklenila doma, kadar je sedela sama pri ušesih v posno noč. Toda obdanie je bila noma. Tudi Smrekarjev grohot je utihnil.

"Ah, kako me je groza te samote!"

Alena je izgovorila polglasno te besede, a se je svojega glasu skoro utrušila. Privile je luč, da bi ji svetloba dala poguma.

Zečela je razmišljati doogrike, ki so jo tako vznemirili. Silila je vnovič glas Erne in jo videla, kako ji pomeljuje izza okenca. Mara se je obračala od nje. Minka je bila utišena, ker ji je povedala resnico v oči — in potem to pismo — in Smrekarjev čihni grohot.

k kvasna udi "acejem

"Zavist in zloba! Ni ga, da bi mu segla v roko, ni ga. Edini Brest mi je privoščil prijateljsko besedo, očini on — nehoti je pogledala roki, kamor jo je poljubil — in še tega so mi nevoliljivi — in še od njega bi me odgrizli, da bi bila, kakor žalostna vrba srpi planjave — sama, ponurta z bliži slovražnih pogledov. Ne, ne! Tega veselja — ne ukatate. Vse mu povem, vse!"

Neusdoma ji je šinilo v misel, da bi mu pisala, in vse razodela in zatočila tovarišice in mu povedala, kako trpi zaradi njega. Toda takoj je opustila to misel, ko je vedela, da pismo ne bi bilo skrivnost. Zato je sklenila, da mu vse pove ob prvi priliki, pove samo zaraditega, da bo spoznal, kako nekoletjalno so njene koleginje. Ko je še nekaterikrat premislila Brestovo trditve, da se ji ni bati zaradi pisma, da je njena vest čista — se je toliko pomirila, da je legla.

Imela je nemirno spanje, ker so jo nadlegovali v polnu zmedenimi pojmi: groznice, postave, ki so se ji redale v žalostno lice brez usmiljenja in sočutja. Vendar se je v jutru dvignila pokopčena iz postelje, silnoca, in skoro se je naumila pretiranemu strahu, ki jo je zvladal snoči. Ko je odgrnila zaveso, jo je pozdravilo živo migotanje skozi okno. Sneg je naletaval, zrak je bil napolnjen s plesočimi roji snežink, ki so se vrtele in plule nad zemljo, se ji približevale in so spet dvigale, kakor da bi si še ne unale zagrniti zemlje z belim kožuhom. Živo življenje in vse sela radost je bila razmeta po zraku. Alena je stala dolgo pri oknu, zamisljena v veseli roj snežink, ki so pregale vse otožne misli, da je odprla okno ter lovila bele metuljčke kakor otrok.

"Alena, sneg, sneg!" je priklinal Viktorček v njeno sobo, in kazal klobuček, v katerega je naložil belih sneženih kosmičev, ki so se sprotili tajali in ginili brez gleda. Alena je morala s njim na vrt, kjer sta lovila in stregla sneg, dokler se nista oba upehana in zasopla utrudila ter šla k pouku.

Nekaj dni je preteklo, nastopil je december, sneg je zapol do kolena. Dogodek o pismu je bil pozabljen, kakor bi se pogreznil v zemljo.

(Dolje prili.